2024/2843

6.11.2024

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2024/2843,

5. november 2024,

mis käsitleb Euroopa rahutagamisrahastu abimeedet Egiptuse relvajõudude toetamiseks

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 ja artikli 41 lõiget 2,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu otsusega (ÜVJP) 2021/509 ([1]) loodi Euroopa rahutagamisrahastu, et liikmesriigid saaksid rahastada ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames võetavaid liidu meetmeid rahu säilitamiseks, konfliktide ennetamiseks ja rahvusvahelise julgeoleku tugevdamiseks aluslepingu artikli 21 lõike 2 punkti c kohaselt. Eelkõige kasutatakse Euroopa rahutagamisrahastut otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikli 1 lõike 2 kohaselt selliste abimeetmete rahastamiseks nagu kolmandate riikide ning piirkondlike ja rahvusvaheliste organisatsioonide sõjaliste ja kaitseküsimustega seotud suutlikkuse suurendamise meetmed.

(2) Liidu 2016. aasta üldises välis- ja julgeolekupoliitika strateegias määratakse kindlaks eesmärgid tugevdada julgeoleku ja kaitse valdkonda, panustada liidust lõunas asuvate riikide ja ühiskondade vastupanuvõimesse, töötada välja konfliktide ja kriiside puhul järgitav integreeritud lähenemisviis, sealhulgas rahvusvahelise inimõigustealase õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse järgimisel.

(3) 21. märtsil 2022 kiitis liit heaks strateegilise kompassi, eesmärgiga saada tugevamaks ja võimekamaks julgeoleku tagajaks, sealhulgas toetades partnerite kaitsevõimet Euroopa rahutagamisrahastu suurema kasutamise abil.

(4) Assotsiatsiooninõukogu üheksandal istungil 2022. aasta juunis uuendati ELi ja Egiptuse koostööd, võttes vastu ELi ja Egiptuse partnerluse prioriteedid aastateks 2021–2027, millega kehtestatakse poliitiline raamistik aastani 2027.

(5) 17. märtsil 2024 allkirjastati ühisdeklaratsioon strateegilise ja ulatusliku partnerluse käivitamiseks Egiptusega. Üks ühisdeklaratsiooni kuuest peamisest sambast keskendub julgeolekualasele koostööle.

(6) Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja sai 19. juulil 2024 Egiptuse Araabia Vabariigilt taotluse Egiptuse relvajõudude suutlikkuse suurendamiseks.

(7) Abimeetmete rakendamisel võetakse arvesse otsuses (ÜVJP) 2021/509 sätestatud põhimõtteid ja nõudeid, eelkõige vastavust nõukogu ühisele seisukohale 2008/944/ÜVJP, ([2]) ning järgitakse Euroopa rahutagamisrahastu raames rahastatavate tulude ja kulude haldamise korda.

(8) Nõukogu kinnitab taas oma kindlat kavatsust kaitsta, edendada ja järgida inimõigusi, põhivabadusi ja demokraatlikke põhimõtteid ning tugevdada õigusriigi põhimõtet ja head valitsemistava, järgides Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja, inimõiguste ülddeklaratsiooni ja rahvusvahelist õigust, eelkõige rahvusvahelist inimõigustealast õigust ja rahvusvahelist humanitaarõigust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

([1]) Nõukogu 22. märtsi 2021. aasta otsus (ÜVJP) 2021/509, millega luuakse Euroopa rahutagamisrahastu ja tunnistatakse kehtetuks otsus (ÜVJP) 2015/528 (ELT L 102, 24.3.2021, lk 14).

([2]) Nõukogu 8. detsembri 2008. aasta ühine seisukoht 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad (ELT L 335, 13.12.2008, lk 99).

Artikkel 1

Abimeetme loomine, eesmärgid, kohaldamisala ja kestus

1. Käesolevaga luuakse Euroopa rahutagamisrahastust rahastatav abimeede (edaspidi „abimeede“), millega toetatakse Egiptuse Araabia Vabariiki (edaspidi „toetusesaaja“).

2. Abimeetme eesmärk on aidata tugevdada Egiptuse relvajõudude suutlikkust suurendada Egiptuse Araabia Vabariigi julgeolekut ja stabiilsust ning tõhustada tsiviilisikute kaitset. Abimeetme eesmärk on võimaldada Egiptuse relvajõududel suurendada oma territoriaalse kontrolli alast suutlikkust ja paremini reageerida julgeolekuohtudele kogu Egiptuse territooriumil, eelkõige läänepiirkonnas.

3. Lõikes 2 sätestatud eesmärgi saavutamiseks rahastatakse abimeetmest järgmist liiki varustust, mis pole mõeldud surmava jõu kasutamiseks:

a) kergsoomukid patrullimiseks;

b) väikeste mehitamata õhusõidukite süsteemid;

c) valgus- ja mobiilsed radarid ning

d) öönägemisprillid.

Abimeetmest rahastatakse vajaduse korral ka seotud tarneid ja teenuseid, sealhulgas tehnilist väljaõpet.

4. Abimeetme kestus on 36 kuud alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

Artikkel 2

Rahastamiskord

1. Abimeetmega seotud kulutuste katmiseks ettenähtud lähtesumma on 20 000 000 eurot.

2. Kõiki kulutusi hallatakse vastavalt otsusele (ÜVJP) 2021/509 ning kooskõlas Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate tulude ja kulude haldamise korraga.

Artikkel 3

Kokkulepped toetusesaajaga

1. Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja“) sõlmib toetusesaajaga vajalikud kokkulepped tagamaks, et toetusesaaja järgib käesoleva otsusega kehtestatud nõudeid ja tingimusi, mis on abimeetme raames toetuse andmise tingimus.

2. Lõikes 1 osutatud kokkulepped sisaldavad sätteid, millega kohustatakse toetusesaajat tagama, et:

a) abimeetmest toetatavad Egiptuse relvajõudude üksused järgivad asjakohast rahvusvahelist õigust, eelkõige rahvusvahelist inimõigustealast õigust ja rahvusvahelist humanitaarõigust;

b) abimeetme raames antud vara kasutatakse nõuetekohaselt ja tulemuslikult eesmärkidel, milleks see anti;

c) abimeetme raames antud vara hooldatakse piisavalt, et tagada selle kasutatavus ja operatiivne kättesaadavus kogu selle olelusringi jooksul;

d) abimeetme raames antud vara ei lähe kaduma ja seda ei anta üle muudele isikutele või üksustele kui need, kes on nimetatud kokkulepetes kindlaks määratud.

3. Lõikes 1 osutatud kokkulepped hõlmavad sätteid abimeetme raames toetuse andmise peatamise ja lõpetamise kohta, kui leitakse, et toetusesaaja on lõikes 2 sätestatud kohustusi rikkunud.

Artikkel 4

Rakendamine

1. Kõrge esindaja vastutab käesoleva otsuse rakendamise tagamise eest kooskõlas otsusega (ÜVJP) 2021/509 ning Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate tulude ja kulude haldamise korraga, järgides terviklikku metoodikaraamistikku Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate abimeetmete jaoks nõutavate meetmete ja kontrollide hindamiseks ja kindlaksmääramiseks.

2. Artikli 1 lõikes 3 osutatud tegevusi viib ellu *Défense Conseil International* – DCI Group.

Artikkel 5

Järelevalve, kontroll ja hindamine

1. Kõrge esindaja teeb järelevalvet toetusesaaja artikli 3 kohaselt kehtestatud kohustuste täitmise üle. Järelevalvet tehakse selleks, et tõsta teadlikkust artiklis 3 kehtestatud kohustuste rikkumise kontekstist ja riskidest ning aidata vältida selliseid rikkumisi, sealhulgas rahvusvahelise inimõigustealase õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumisi abimeetmest toetatavate Egiptuse relvajõudude üksuste poolt.

2. Varustuse ja varude tarnimisele järgnev kontroll korraldatakse järgmiselt:

a) tarne nõuetekohasuse tõendamine, mille puhul lõppkasutaja relvajõud allkirjastavad Euroopa rahutagamisrahastu tarnesertifikaadid omandiõiguse üleminekul;

b) inventuuri puudutav aruandlus, mille puhul toetusesaaja esitab igal aastal inventuuriaruande kindlaksmääratud varustusühikute kohta, kuni poliitika- ja julgeolekukomitee otsustab, et see aruandlus pole enam vajalik;

c) kohapealsed kontrollkäigud, mille käigus toetusesaaja annab kõrgele esindajale ja Euroopa rahutagamisrahastu audiitoritele taotluse korral juurdepääsu, et teha kohapealseid kontrolle ja Euroopa rahutagamisrahastu auditeid.

3. Pärast abimeetme lõpuleviimist teeb kõrge esindaja lõpphindamise, et analüüsida, kas abimeede on artikli 1 lõikes 2 sätestatud eesmärgi saavutamisele kaasa aidanud.

Artikkel 6

Aruandlus

Rakendamise ajal esitab kõrge esindaja poliitika- ja julgeolekukomiteele iga kuue kuu järel aruande abimeetme rakendamise kohta kooskõlas otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikliga 63. Abimeetmete haldur annab otsuse (ÜVJP) 2021/509 kohaselt loodud rahastu komiteele korrapäraselt teavet tulude ja kulude haldamise kohta kooskõlas nimetatud otsuse artikliga 38, edastades sealhulgas teavet seotud tarnijate ja alltöövõtjate kohta.

Artikkel 7

Peatamine ja lõpetamine

1. Poliitika- ja julgeolekukomitee võib kooskõlas otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikliga 64 otsustada abimeetme rakendamise täielikult või osaliselt peatada.

2. Poliitika- ja julgeolekukomitee võib soovitada nõukogul abimeede lõpetada.

Artikkel 8

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 5. november 2024

Nõukogu nimel

eesistuja

VARGA M.